

Język polski VII b

Materiał do 25 – 29 maja

Lekcja Microsoft Teams: poniedziałek 25 maja 11:10 – 11:40; wtorek 26 maja 11:10 – 11:40

Temat: „Jak dziki zwierz przyszło Nieszczęście do człowieka...?” (C. K. Norwid „Fatum”).

Fatum – to pojęcie związane jest z kategorią tragizmu.

1. Według słownika: siła wyznaczająca bieg wydarzeń; zły los.
2. Według mitologii: personifikacja nieodwracalnego losu, wola bogów, na którą nikt nie ma wpływu. Fatum ograniczało wolną wolę człowieka, było przyczyną jego klęski.

1. Przeczytaj biografię C.K. Norwida (str.176-179).

2. Odczytaj wiersz „Fatum” – str.179.

3. Zapisz notatkę w zeszycie. Przypomnij sobie , co to jest neologizm i personifikacja.

Fatum to przychodzące do człowieka Nieszczęście .

Fatum – upersonifikowane Nieszczęście. Przybiera kształt dzikiego zwierzęcia, okrutnej bestii (pojęcie abstrakcyjne porównane do „dzikiego zwierza”). Jest obezwładniające, straszliwe. Spojrzeniem paraliżuje ofiarę. Czeka. Na koniec znika, ponieważ człowiek się go nie lęka.

Człowiek

Człowiek – (może nim być każdy) w sytuacji nieszczęścia, w obliczu zła. Porównany do artysty, działa. Nie lęka się, jest pewny siebie, przeciwstawia się złu może nim być każdy.

Pamiętaj, że człowiek ma wolną wolę i jest w stanie przeciwstawić się złu.

4. Środki stylistyczne.

Neologizm – odejrzął (znaczenie: odpowiedział mu spojrzeniem).

Epitety – dziki zwierz, fatalne oczy – podkreślenie demoniczności Nieszczęścia.

Porównania – Jak dziki zwierz przyszło Nieszczęście... – wskazuje na groźbę sytuacji;

Lecz on odejrzął mu, jak gdy artysta / Mierzy swojego kształt modelu – wskazuje na rozwagę i pewność człowieka; na baczne obserwowanie przez niego rzeczywistości

5. Wykonaj w zeszycie : zadanie 5 str.180 - wyjaśnij co to znaczy, że człowiek zboczy?

Temat: *W odmętach życia - czyli jak pokonać burze na oceanie życia? Wiersz Cypriana Kamila Norwida „Burza(I)”. Obrazy burzy w wierszu.*

(2 godziny lekcyjne)

1. Wyobraź sobie burzę na morzu. Jakie masz spostrzeżenia : obrazy, dźwięki i odczucia?
2. Oszukaj w słowniku znaczenie dosłowne i przenośne wyrazu burza.
3. Przeczytaj wiersz „Burza (I)” z podręcznika - s. 181 – 182.
4. Określenie sytuacji lirycznej.
 - a) Kto mówi? - Podmiotem lirycznym jest człowiek mądry, doświadczony znający życie, wierzący, nauczyciel, mistrz.

- b) Do kogo? - Adresatem wypowiedzi jest młodzieniec
- c) Jak? - Utwór został podzielony na dwie części, opisową i refleksyjną, dominują zwroty do adresata (np. wynijdziesz, przejdiesz, zawołasz, ponowisz, ty- formy czasowników i zaimków w 2.os. l. poj.), wiersz to przykład liryki apelu.

5. Notatka

Wiersz C. K. Norwida rozpoczyna się apostrofą, wezwaniem, apelem: Śmiało, młodzieńcze! Norwid w swoim opisie burzy zawarł nie tylko wrażenia z niezwykłego zjawiska atmosferycznego, lecz także symboliczny obraz życia człowieka. Obraz burzy można odczytać jako metaforę trudności i problemów, których doświadcza każdy człowiek. Poświęcenie, niezłomność i wierność zasadom moralnym zapewniają godne życie, nawet wtedy, gdy przegramy walkę (ostatnia część utworu - nie liczy się ani sukces, ani porażka, ważna jest tylko niezłomna postawa i gotowość do poświęceń) Taka postawa może okazać się wzorem dla innych, zyskać wielu naśladowców.

6. Karta pracy – skopiuj link.

<https://1drv.ms/b/s!Al-DdwJoM4B6gQ-iklskYMIlt81A?e=dcWvPV>

Temat: Inny odcień tęsknoty. pejzaż słowem malowany - „Moja piosnka (II)” C.K. Norwida.

(2 godziny lekcyjne)

1. Przeczytaj utwór „Moja piosnka II z podręcznika s. 184. Skopiuj link i wysłuchaj nagrania „Moja piosnka II” w wykonaniu Przemysława Gintrowskiego.

https://www.youtube.com/watch?v=OBvH_bf5FPQ

2. Notatka

Cały utwór jest skargą skierowaną przez podmiot liryczny (to osoba przebywająca z dala od rodzinnej ziemi - ojczyzny) do Boga. Stanowi on wyraz tęsknoty, smutku, żalu i osamotnienia co wyrażone zostaje w zwrocie „Tęskno mi, Panie...”

Kto tęskni?

- człowiek pozbawiony ojczyzny, emigrant;
- ktoś, kto nie chce (nie potrafi) zaakceptować reguł rządzących światem, który go otacza;
- wieczny wędrowiec, podróżnik, tułacz.

Do czego tęskni?

do kraju tego, gdzie...

... okazuje się szacunek dla darów bożych, np. dla kruszyny chleba,

... szanuje się przyrodę (nie niszczy się bocianich gniazd),

... ludzie okazują głęboką wiarę i codzienną pobożność, przestrzegają się chrześcijańskich obyczajów

- czyli do Polski, ale wyidealizowanej, ukazanej poprzez rozpoznawalne symbole (szacunek dla chleba, bocianie gniazda, pozdrowienie „Bądź pochwalony!”);

do rzeczy innej...

– do uczciwości, prostoty – przejrzystego systemu wartości,

– do czyjejś troski, opieki, miłości, przyjaźni – do poczucia, że komuś na nas zależy,

- czyli do świata porządku moralnego (bez-tęsknota, bez-myślenie – poczucie wyciszenia, uspokojenia, wewnętrzna harmonia; bez światło-cienia – przejrzystość moralna, uporządkowany system wartości).

3. Wers „*Do tych, co mają t a k za t a k – n i e z a n i e*” - podmiot liryczny mówi o ludziach, którzy kierują się jasnymi zasadami moralnymi, nie uznają kompromisów.

4. Budowa wiersza. Sprawdź, czy wiersz ma budowę regularną (zbadaj strofy, rytm, rymy). Wykonaj zadanie 1 s.184. Zapisz odpowiedź.

5. Wykonaj zadania – karta pracy. Skopiuj link.

<https://1drv.ms/b/s!Al-DdwJoM4B6gRB4YPbBMJ6mYztC?e=KIyJFh>

kontakt: mariuszstencel3@wp.pl/messenger